

E-teenuse kirjeldus

Majandus- ja Kommunikatsiooni- ministeerium: Majandustegevusteate esitamine

*20 avaliku sektori
e-teenuse
detailanalüüs ja
kontseptsiooni
väljatöötamine*

september 2014

Projekt „20 avaliku sektori e-teenuse detailanalüüs ja kontseptsiooni väljatöötamine“ on algatatud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi infoühiskonna teenuste arendamise osakonna (ITAO) poolt ning rahastatud Euroopa Liidu struktuurifondide programmist „Eelduste loomine avalike teenuste kvaliteedi tõstmiseks IKT vahendite abil“.

Projekt on suunatud olemasolevate avalike teenuste äriprotsesside kvaliteedi tõstmisele ja uute ja parendatud kasutajasõbralikemate teenuste planeerimisele. Iga projektis analüüsitud e-teenuse kohta loodud kontseptsiooni on võimalik kasutada IT-arenduse alusdokumendina.

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

 TRINIDAD
CONSULTING

pwc

Sisukord

Teenuse kirjeldus	3
Teenuse kliendid	3
Peamised probleemid	3
Ettevõtjate teadlikkus teatamis- ja loakohustusega tegevusaladest on madal	3
Ettevõtja peab tegema loa taotluse või majandustegevusteate eraldi registris	3
Teenuse mõõdikud ja soovitud muutused	4
Tulevikuvisioni kirjeldus	4
Ettevõtjate teadlikkus teatamis- ja loakohustusega tegevusaladest on madal	4
Ettevõtja peab tegema loa taotluse või majandustegevusteate eraldi registris	4
Teenuse mõõdikud	5
Riskid	6
Uut tehnoloogilist lahendust ei looda	6
Erinevate haldusalade risk	6
Lisad	7
Lisa 1. Teenuse kirjeldus	7
Lisa 2. Protsessijoonised	10
as-is	10
to-be	11
Lisa 3. Infotehnoloogilise lahenduse visioon	13
Kliendi kasutatavad funktsionaalsused ettevõtjaportaalil	13
Kliendi kasutatav funktsionaalsus EMTA iseteeninduskeskkonnas	13
Andmevahetus teiste süsteemidega	14
Prototüüp.....	14

Teenuse kirjeldus

Majandustegevuse register on andmekogu, mille ülesanne on võimaldada teatamis- ja loakohustusega tegevusaladel tegutsevate ettevõtjate ja nende majandustegevuse üle arvestuse pidamist ning järelevalve teostamist.

Majandustegevuse registris saab teha otsinguid erinõuetega tegevusaladel tegutsevate ettevõtjate poolt esitatud majandustegevusteadete ja neile antud tegevuslubade ning neile tehtud ettekirjutuste ja kohaldatud majandustegevuse keeldude kohta. Ettevõtja saab esitada majandustegevusteateid ja tegevuslubade taotlusi. Samuti neid muuta ja esitada loobumise teateid.

Ettevõtjale, kes on teinud loa taotlusi või esitanud teateid, tekib kohustus iga-aastaselt kinnitada esitatud andmete õigust.

Registrit ning teatamis- ja loakohustusega tegevusalasid reguleerivad seadused on nimetatud veebilehel <https://mtr.mkm.ee/infoleht/4?m=102>.

Ettevõtja peab MTRis kirjeldama oma tegevuskohad ning tegema neis tegevuskohtades rakenduvad teatiseid või load.

Teenuse kliendid

Teenuse kliendid on ettevõtjad, kes tegutsevad teatamis- ja loakohustusega tegevusaladel.

Peamised probleemid

Ettevõtjate teadlikkus teatamis- ja loakohustusega tegevusaladest on madal

Kuigi ametnik eeldab, et ettevõtja tunneb seadust, on ometi tavapärane, et ettevõtja ei tea, millised piirangud talle tegutsemisel rakenduvad. EMTAK tegevusalaregistris¹ on iga tegevusala puhul küll märgitud, millised on selles valdkonnas rakenduvad piirangud, kuid ettevõtjat ei abistata piisavalt teadete ja lubade taotlemiseni jõudmisel. Probleem on nii ettevõtte asutamisel (sh FIE) kui iga-aastaselt majandusaasta aruande või tuludeklaratsiooni esitamisel. Ettevõtja peab igal aastal kinnitama majandusaasta aruandes oma majandustegevusteadete või tegevuslubade andmete õigsust.

Ettevõtja peab tegema loa taotluse või majandustegevusteate eraldi registris

MTR on äriregistrist sõltumatu keskne register, kuhu koondatakse suurem osa majandustegevusteadetest ja tegevuslubadest. Teated ja load tuleb seaduse kohaselt esitada või taotleda enne äritegevuse alustamist, ent MTRi jõudmine ei ole ettevõtja jaoks arusaadav ega loogiline. Teadmine nt teatamise vajadusest võib tekkida läbi trahvi või hoiatuse.

¹ <https://emtak.rik.ee/EMTAK/pages/klaskifikaatorOtsing.jsp>

Kui ettevõtja on teinud MTRis teate, siis võimaldatakse tal ettevõtjaportaalis majandusaasta aruande esitamisel kinnitada, et tema andmed MTRis on ajakohased, ent ta ei saa andmeid läbi äriregistri vaadata ega muuta. Seetõttu saab küll täidetud seadus, et kinnitus on igal aastal tehtud, kuid veendunust, et andmed on ka MTRis uuendatud, ei teki.

Teenuse mõõdikud ja soovitud muutused

Tulevikuvisiooni kirjeldus

Ettevõtjate teadlikkus teatamis- ja loakohustusega tegevusaladest on madal

Ettevõtte loomisel (sh FIE) märgitud tegevusala valikul rakendatakse EMTAKi registrist piirangute päringut, et juhtida ettevõtja tähelepanu võimalikele rakenduvatele piirangutele (nt kaubanduse valdkonnas alkoholi või tubakatoodete müügile rakenduvad piirangud). Ettevõtja jõuab selle info põhjal teadmiseni, kas ta tuleb piirangutega toime või muudab oma äritegevuse fookust (nt loob toidukaupluse, kus ei müüda alkoholi ega tubakatooteid).

Iga-aastase majandusaasta aruande esitamisel märgib ettevõtja, millised olid tema peamised tegevusalad ning kuidas jaotus käive tegevusalade vahel. Ka sel puhul rakendatakse EMTAKi registris olevat piirangute päringut, et anda ettevõtjale indikatsioon võimalike rakenduvate piirangute kohta.

Ettevõtja peab tegema loa taotluse või majandustegevusteate eraldi registris

Ettevõtja jaoks on olulisimad suhtluskanalid riigiga Maksu- ja Tolliameti e-maksuamet/e-toll² ning äriregistri ettevõtjaportaali³. Ettevõtja tegutsemiskohad ning nendega seotud load ja teated on loogiliselt üks osa ettevõtja üldandmetest, mistõttu on mõistlik lahendada kahe registri funktsionaalsus tulevikus ettevõtjaportaalis. Nii tekib vähemalt kord aastas majandusaasta aruande esitamisel vajadus ettevõtjal oma andmed üle kontrollida, vajadusel täpsustada ning seejärel kinnitada andmete õigsust koos majandusaasta aruande esitamisega. Ühtlasi lahendub ka probleem, et ettevõtja saab majandusaasta aruandes küll anda kinnituse (tehes märke, et andmed on õiged), ent samas mitte omades võimalust andmeid sealsamas üle kontrollida või muuta, kuna andmed asuvad teises süsteemis.

---

² <http://www.emta.ee/index.php?id=12223>

³ <https://ettevotjaportaal.rik.ee/>

Teenuse mõõdikud

Tabelis on tähisega „-“, märgitud need mõõdikud, mille kasutamine ei ole olnud seni vajalik või mille kohta pole võimalik andmeid koguda. Mõõdikud, mille osas puudub teadmine tulevikuväärtusest, on märgitud vastavas veerus samuti tähisega „-“. Mõõdikute puhul, mille kasutamine on oluline, kuid mille osas täna puuduvad andmed, on tähistatud tulevikuvaates märkega „Muutub mõõdetavaks“.

Tabel 1. Teenuse mõõdikud ja soovitud muutus

Nr	Indikaator	Väärtus	Indikaatori väärtus viimase aasta kohta	Indikaatori väärtus peale teenuse uuendamist
TÕHUSUS				
Teenuse kulud				
1	Personalikulud	€	308784 ⁴	0
5	Keskmine ajakulu teenuse juhtumi kohta	h/ FTE	ca 15 minutit teenuse juhtumi kohta	0
Teenuse mahud				
15	Tegelik nõudlus	Tk	3124	Nõudlus suureneb ⁵
17	Teiste asutustega vahetatud dokumentide hulk	Tk	-	0
Teenuse kvaliteet				
22	Põhjendatud kaebuste arv	Tk	144 (kirjalikult keskmiselt 12 kuus)	Kaebuste arv väheneb
24	Tehnoloogiline küpsus	Klassifikaator	5	5
Organisatsiooni juhtimise kvaliteet				
37	Teenuste eesmärkide kooskõla organisatsiooni eesmärkidega	Hinnang 4-tasemelisel Likerti skaalal	2 või 3 ⁶	-
DEMOKRAATIA				
Teenuse mõjueesmärkide saavutamine				
41	Mõjueesmärkide saavutamise määr	%	-	-
EFEKTIIVSUS				
Väärtus kasutajale				
47	Halduskoormus: teenuse tarbimisele kulutatud aeg	€	-	Halduskoormus väheneb
Kättesaadavus				
51	Kasutajate arv sihtrühmade lõikes	Tk	-7	-
Kasutajamugavus				
56	Teenuse kasutamise lihtsus	Hinnang 4-tasemelisel Likerti skaalal	2 - Pigem ei ole lihtne	Teenus muutub lihtsamaks

⁴ Osakonna kulu, selle teenuse lõikes konkreetselt pole teada.

⁵ Kõik teatamiskohustusega ettevõtted teatavad.

⁶ Ei oska öelda, kas lihtsam järelevalvefunktsioon on eesmärkide saavutamine.

⁷ Ei mõõdetata, sest puudub vajadus

Riskid

Uut tehnoloogilist lahendust ei looda

MTRi uus versioon lansseeriti 1. juulil 2014, mistõttu on keeruline algata uut muudatust, mille põhieesmärk on MTRi funktsionaalsuse üleviimine e-äriregistri ettevõtjaportaali. Haldusalade konflikti võimalus. Samuti on hetkel teadete ja lubade esitamine keskselt lahendatud riigiportaalis eesti.ee.

Erinevate haldusalade risk

Kuna teenus paikneb tulevikus kahes haldusalas – nii MKM-i kui JuM-i, esineb võimalus, et kumbki ei soovi võtta initsiatiivi uue e-teenuse loomise eest.

Lisad

Lisa 1. Teenuse kirjeldus

Teenust kirjeldavad atribuudid on toodud alljärgnevas tabelis:

Tabel 2. Teenuse kirjeldus

Atribuut	Klassifikaator	Väärtus	Teenus
Teenuse tunnus		[tekst]	
Teenuse nimetus		[tekst]	Majandustegevusteate esitamine
Teenuse kirjeldus		[tekst]	Kui ettevõtja soovib tegutseda tegevusalal, millele on kehtestatud piirangud (nt alkoholi või tubakatoodete jaemüük), esitab ta majandustegevusteate majandustegevuse registrile (MTR)
Omanik, vastutaja		[tekst]	MKM, siseturuosakond, registritalituse juhataja
Teenuseosutaja		[tekst]	MKM
Kasutaja/sihtrühm	Füüsiline isik	[Jah/Ei]	
	Juriidiline isik >>		
	ettevõte		Jah
	vabäühendus, sihtasutus		
	riigiasutus		
	omavalitsus		
	omavalitsuse allasutus		
Kanal	Füüsilised kanalid >>	[Jah/Ei]	Kuni 2016. aastani saab teadet esitada ka läbi KOV-i ja paberil
	Letiteenus büroos		Jah
	Teenuseosutaja juures		
	Kliendi juures >>		
	Koduküllastus		
	Muus kliendi asukohas		

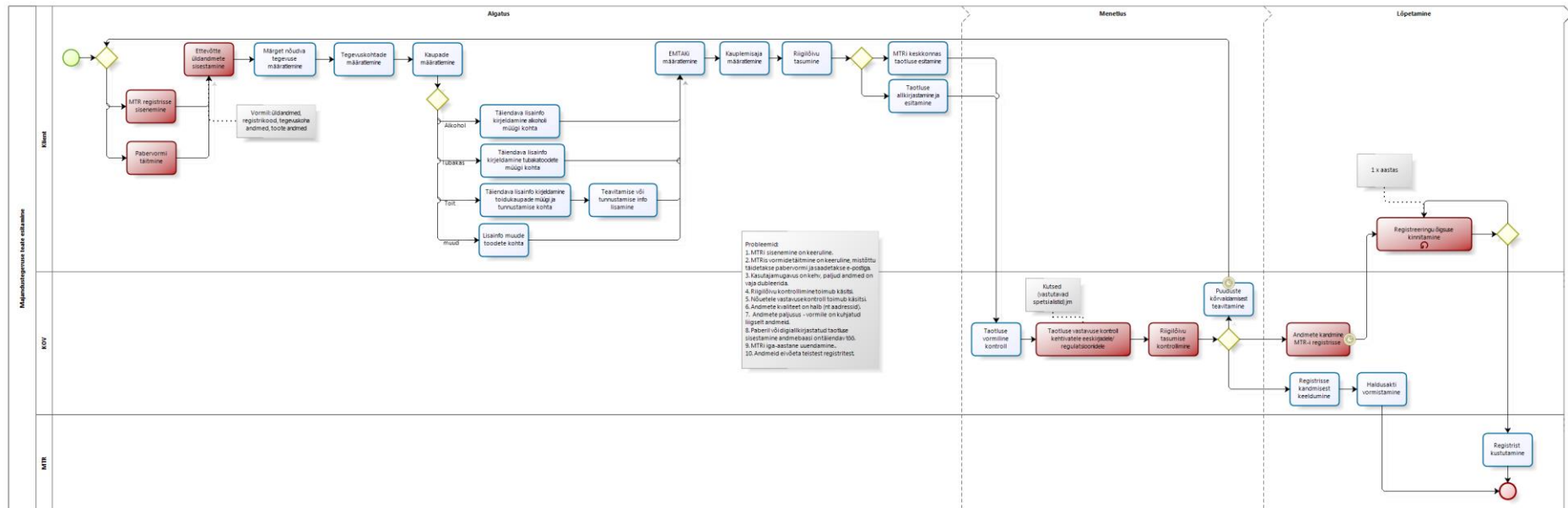
Atribuut	Klassifikaator	Väärtus	Teenus
	Mitteelektroonilised kaugkanalid >>		
	Post		Jah
	Telefon		
	Faks		
	Elektroonilised kanalid >>		
	Veebileht/portaal		Jah
	E-post		
	Iseteenindus		Jah
	Nutirakendus		
	Tekstisõnum		
	Digitelevisioon		
Eeldus		[tekst]	Registreeritud äriregistris
Sisend		[tekst]	Ettevõtja tahteavaldus
Väljund		[tekst]	Elektrooniline majandustegevuseteade (kirje registris)
Piirangud		[tekst]	
Seotud teenus		[tekst, URL]	
Riigi taseme regulatsioon		[tekst]	Majandustegevuse üldosa seadus, alkoholiseadus, kaubandustegevuse seadus
Teenuse taseme regulatsioon		[tekst]	
Füüsiline asukoht		[tekst]	Kohalikud omavalitused
Koduleht		[URL]	mtr.mkm.ee
Veebiteenus	WSDL	[URL]	
Keel		[tekst]	eesti
Funktsioon	http://doc.esd-toolkit.eu/FunctionList/1.00.html	[tekst, URL]	
Teenuse tüüp	http://doc.esd.org.uk/ServiceList/4.00.html	[tekst, URL]	
Haldusmenetlust sisaldav teenus		[Jah/Ei]	Jah
Rahastamine	1- eelarve; 2 - klient maksab; 3 - 20 avaliku sektori e-teenuse detailanalüüs ja kontseptsiooni väljatöötamine Trinidad PwC	[nr]	1-eelarve

Atribuut	Klassifikaator	Väärtus	Teenus
	kombineeritud		
Makse	1 - tasuta; 2 - teenustasu; 3 - riigimaks (lõiv, toll); 4 - kombineeritud	[nr]	1-tasuta
Autentimise tase	0. tase - anonüümsed andmed (klienditeenuses isikuandmed ei ole olulised) 1. tase - deklareeritud identiteet (klient võib vabalt näidata oma identiteeti, kuid seda ei märgita üles) 2. tase - kinnitatud identiteet (klient kinnitab oma identiteedi, kas kohal olles ID-kaardi või internetis autentimisvahenditega - ID, mID, panga kaudu autentimine, jne) 3. tase - kvalifitseeritud sertifitseeritud identiteedi kinnitamine (identiteet on sertifitseeritud kolmanda osapoole tegudega nagu notariaalselt kinnitatud dokument, digitaalselt allkirjastatud dokument jne)	[nr]	3.tase
Konfidentsiaalsus		[Jah/Ei]	Ei
Teenuse seisund	Loomisel Aktiivne Arhiveeritud	[tekst]	Aktiivne (teenus on arendamisel, see asendab senist MTR-i registreeringut)
Tähtaeg		[kuupäev]	
Hinne	Säilita Asenda Lihtsusta Korrasta Uuenda Sulge	[tekst]	Uuenda

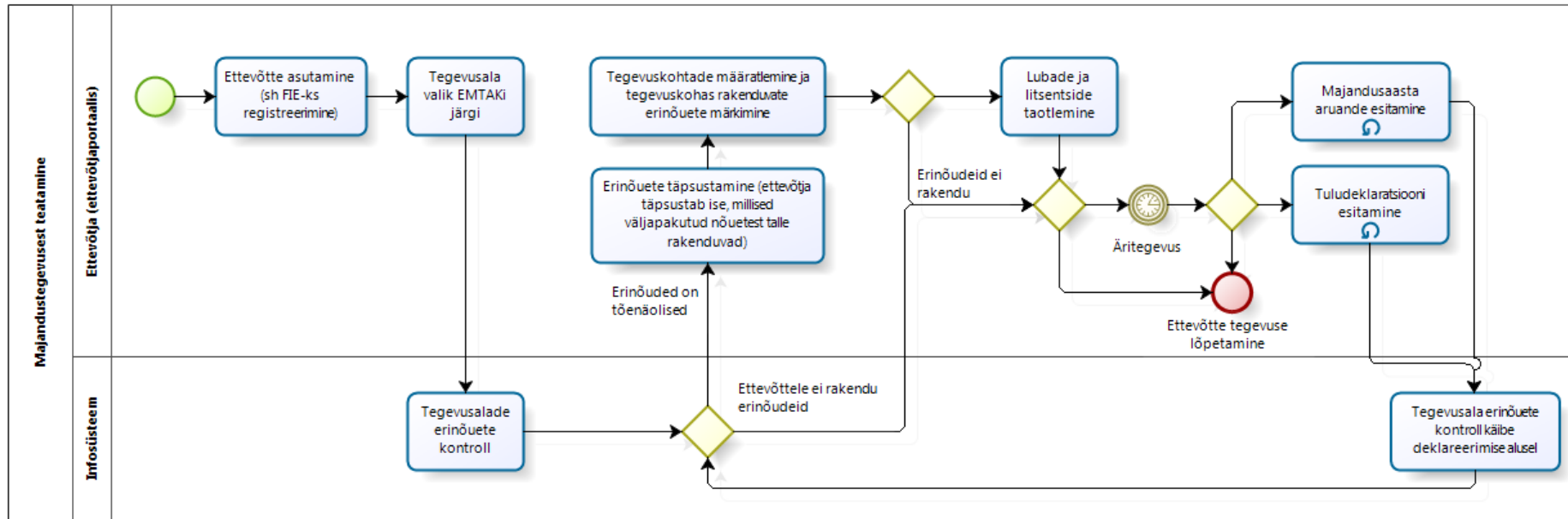
Lisa 2. Protsessijoonised

as-is

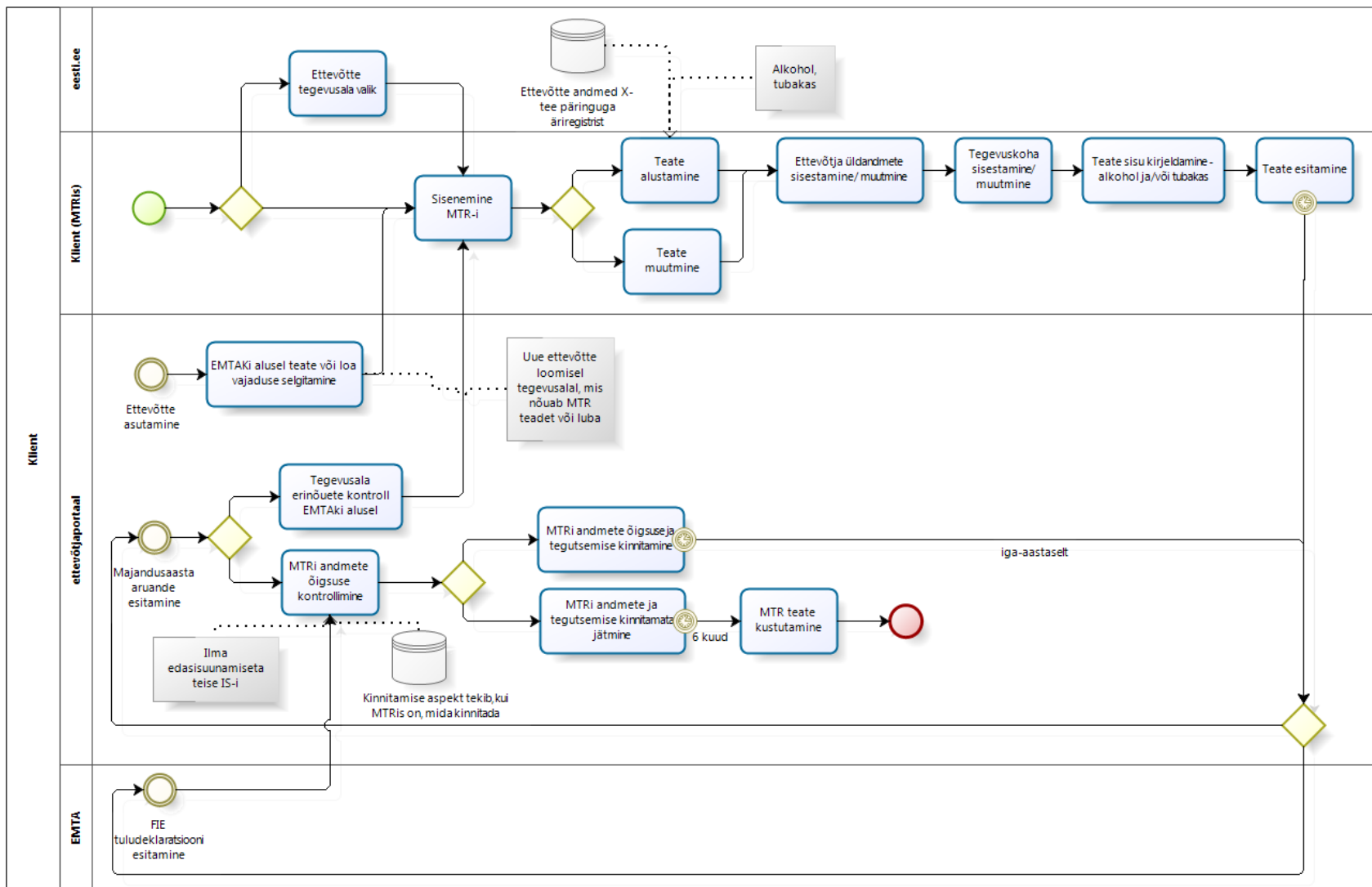

Joonis 1. Majandustegevuste esitamine hetkeseisus

to-be

Joonis 2. Majandustegevusteate esitamine tulevikuvaates – soovitud lahendus

Joonis 3. Majandustegevusteate esitamine tulevikuvaates – alternatiivne lahendus

20 avaliku sektori e-teenuse detailanalüüs ja kontseptsiooni väljatöötamine
Trinidad | PwC

Lisa 3. Infotehnoloogilise lahenduse visioon

Kliendi kasutatavad funktsionaalsused ettevõtjaportaalis

Uue ettevõtte loomine

1. Kasutaja loob uue ettevõtte ettevõtjaportaalis <https://ettevotjaportaal.rik.ee/>
2. Kasutaja sisestab ettevõtte üldandmed.
3. Kasutaja sisestab ettevõtte tegevuskohad (võimalusel kuni ehitisregistri objekti täpsuseni). Kui ainus tegevuskoht on ettevõtte juriidiline aadress, siis ei märgita eraldi tegevuskohti. Tegevuskoha määratlemisel on võimalik aadress siduda ehitisregistris oleva objektiga.
4. Kasutaja valib peamise ja kõrvaltegevusalad EMTAK-klassifikaatori alusel.
5. Vastavalt tehtud valikutele kuvab süsteem EMTAK-klassifikaatorist tulenevad erinõuded.
6. Kasutaja täpsustab erinõuded, märkides vastavad märkeruudud. Kui erinõuded ettevõttele ei rakendu, jätab ta märkeruudud tähistamata.
7. Erinõuete rakendumisel märgib kasutaja, millistes tegevuskohtades millised erinõuded rakenduvad (juhul, kui erinõudeid on mitu).
8. Kasutaja täpsustab erinõuded (nt majandustegevusteate täpsustus müüdava alkoholi mahuprotsentide või tubakatoodete kohta) ning salvestab sisestatud andmed.
9. Andmed ettevõtja majandustegevuse kohta on esitatud.

Majandusaasta aruande sisestamine

1. Kasutaja sisestab ettevõtte majandusaasta aruande andmed, sh käibe jaotumise EMTAK-koodide.
2. Vastavalt tehtud valikutele kuvab süsteem EMTAK-klassifikaatorist tulenevad erinõuded.
3. Kasutaja täpsustab erinõuded, märkides vastavad märkeruudud. Kui erinõuded ettevõttele ei rakendu, jätab ta märkeruudud tähistamata.
4. Erinõuete rakendumisel märgib kasutaja, millistes tegevuskohtades millised erinõuded rakenduvad (juhul, kui erinõudeid on mitu).
5. Kasutaja täpsustab erinõuded (nt majandustegevusteate täpsustus müüdava alkoholi mahuprotsentide või tubakatoodete kohta) ning salvestab sisestatud andmed. Juhul, kui eelnevalt on erinõuded märgitud, kuvab süsteem eelnevalt sisestatud info ning kasutaja saab seda vajadusel muuta.
6. Andmed ettevõtte majandustegevuse kohta on esitatud.

Kliendi kasutatav funktsionaalsus EMTA iseteeninduskeskkonnas

FIE tuludeklaratsiooni esitamine

1. Kasutaja sisestab tuludeklaratsiooni vormil FIE majandusaasta aruande andmed, sh EMTAK-koodi oma põhitegevusele viitamiseks.
2. Vastavalt tehtud valikule kuvab süsteem EMTAK-klassifikaatorist tulenevad erinõuded.
3. Kasutaja täpsustab erinõuded, märkides vastavad märkeruudud. Kui erinõuded FIE-le ei rakendu, jätab ta märkeruudud tähistamata.
4. Erinõuete rakendumisel märgib kasutaja, millistes tegevuskohtades millised erinõuded rakenduvad (juhul, kui erinõudeid on mitu).
5. Kasutaja täpsustab erinõuded (nt majandustegevusteate täpsustus müüdava alkoholi mahuprotsentide või tubakatoodete kohta) ning salvestab sisestatud andmed.
6. Andmed ettevõtte majandustegevuse kohta on esitatud.

Andmevahetus teiste süsteemidega

Liidestus on vajalik ehitisregistriga.

Prototüüp

Viide: http://turbo.trinidad.ee/trinidad/parooliga/MKM_20teenust/MTR/#p=projektist
Kasutajanimi: avalikkasutaja
Parool: uaph6aeZ